

Μάθημα 56ο - Εφαπτομένη γραφικής παράστασης

Θέμα 1^ο Ερωτήσεις Σ - Λ

- Για οποιαδήποτε συνάρτηση f , η εφαπτομένη της σε κάθε σημείο της γραφικής της παράστασης έχει με αυτήν μόνο ένα κοινό σημείο, που είναι το σημείο επαφής. Λ ✓
- Αν μία ευθεία έχει με τη γραφική παράσταση μιας συνάρτησης μόνο ένα κοινό σημείο τότε απαραίτητα είναι εφαπτομένη της στο κοινό τους σημείο. Λ Ψ
- Για οποιαδήποτε συνάρτηση f , η εφαπτομένη της σε κάθε σημείο της γραφικής της παράστασης αφήνει ολόκληρη τη γραφική παράσταση σε ένα από τα δύο ημιεπίπεδα, στα οποία χωρίζει το επίπεδο η εφαπτομένη αυτή. Λ ✗
- Υπάρχει συνάρτηση της οποίας η εφαπτομένη σε κάποιο σημείο της έχει άπειρα κοινά σημεία με αυτή. Σ ✗
- Αν οι γραφικές παραστάσεις δύο συναρτήσεων τέμνονται, τότε στο κοινό τους έχουν απαραίτητα κοινή εφαπτομένη. Λ ✗
- Λαν η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης μιας συνάρτησης f στο σημείο της με τετμημένη x_0 , σχηματίζει με τον xx' αμβλεία γωνία, τότε $f'(x_0) < 0$. Σ
- Η εφαπτόμενη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \alpha x + \beta$, σε οποιοδήποτε σημείο του πεδίου ορισμού της, συμπίπτει με τη γραφική παράσταση της συνάρτησης. Σ
- Αν μια συνάρτηση f είναι συνεχής στο x_0 , τότε ορίζεται πάντα η εφαπτομένη της C_f στο σημείο της με τετμημένη x_0 . Λ Στο γωνιακό σημείο δεν έχει εφαπτόμενη
- Αν $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in D_f$, τότε δεν υπάρχει εφαπτομένη της C_f που να είναι παράλληλη στο xx' . Σ
- Αν μια συνάρτηση f δεν είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε αποκλείεται να έχει εφαπτομένη η C_f στο σημείο της με τετμημένη x_0 . Λ μη πορτι ουδέδα δα σινει κατακορυφή

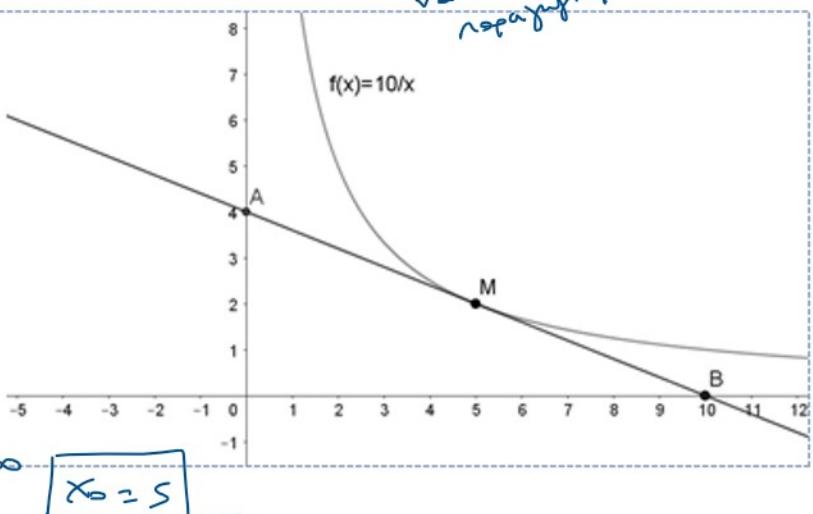
Θέμα 2^ο

Στο διπλανό σχήμα η εφαπτομένη της $f(x) = \frac{10}{x}$, $x > 0$ στο σημείο της $M(x_0, f(x_0))$, τέμνει τους άξονες στα σημεία $A(0,4)$, $B(10,0)$. Να βρείτε την τιμή του x_0 .

$$f'(x) = -\frac{10}{x^2}$$

$$f'(x_0) = \text{γ} \text{AB} \Leftrightarrow -\frac{10}{x_0^2} = \frac{4-0}{0-10}$$

$$\Leftrightarrow x_0^2 = 100 \Leftrightarrow x_0^2 = 25 \Leftrightarrow$$

Θέμα 3^ο

Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = x^2 - 3x + 1$ (εφόσον υπάρχει), σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda = 3$. β) σχηματίζει γωνία 135° με τον άξονα x' .

γ) είναι παράλληλη στην ευθεία $y = x + 4$. δ) είναι κάθετη στην ευθεία $y = -\frac{1}{2}x + 3$.

ε) είναι παράλληλη στον άξονα x' . στ) περνάει από το σημείο $(-1, 0)$.

Έσου $(x_0, f(x_0))$ το σημείο επαγκυ

$$\text{α)} \quad f'(x_0) = 3 \Leftrightarrow 2x_0 - 3 = 3 \Leftrightarrow 2x_0 = 6 \Leftrightarrow x_0 = 3$$

$$f(x_0) = 3^2 - 3 \cdot 3 + 1 = 1 \quad (\Leftarrow): \quad y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \\ y - 1 = 3(x - 3) \Rightarrow y = 3x - 8$$

$$\text{β)} \quad f'(x_0) = \text{εγ } 135^\circ \Leftrightarrow 2x_0 - 3 = -1 \Leftrightarrow 2x_0 = 2 \Leftrightarrow x_0 = 1 \\ f(1) = -1 \quad (\Leftarrow): \quad y + 1 = -1(x - 1) \rightarrow \boxed{y = -x}$$

$$\text{γ)} \quad f'(x_0) = 1 \Leftrightarrow 2x_0 - 3 = 1 \Leftrightarrow 2x_0 = 4 \Leftrightarrow x_0 = 2 \\ f(2) = -1 \quad (\Leftarrow): \quad y + 1 = 1(x - 2) \rightarrow \boxed{y = x - 3}$$

$$\text{δ)} \quad f'(x_0) = -1 \Leftrightarrow f'(x_0) = 2 \Leftrightarrow 2x_0 - 3 = 2 \Leftrightarrow x_0 = \frac{5}{2} \\ (\Leftarrow) \quad y - f\left(\frac{5}{2}\right) = 2\left(x - \frac{5}{2}\right)$$

$$\varepsilon) \quad f'(x_0) = 0 \Leftrightarrow 2x_0 - 3 = 0 \Leftrightarrow x_0 = \frac{3}{2} \\ (\Leftarrow): \quad y - f\left(\frac{3}{2}\right) = 0(x - \frac{3}{2}) \rightarrow y = f\left(\frac{3}{2}\right)$$

$$\text{ε2)} \quad (\Leftarrow): \quad y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \Rightarrow y - (x_0^2 - 3x_0 + 1) = (2x_0 - 3)(x - x_0) \\ (-1, 0) \in (\varepsilon) \Rightarrow 0 - (x_0^2 - 3x_0 + 1) = (2x_0 - 3)(-1 - x_0) \Leftrightarrow \\ -x_0^2 + 3x_0 - 1 = -2x_0 - 2x_0^2 + 3 + 3x_0 \Leftrightarrow$$

$$x_0^2 + 2x_0 - 4 = 0 \quad \Delta = 20 \\ x_0 = \frac{-2 \pm \sqrt{20}}{2} = \frac{-2 \pm 2\sqrt{5}}{2} \begin{cases} -1 + \sqrt{5} \\ -1 - \sqrt{5} \end{cases}$$

$$\varepsilon_1: \quad y - f(-1 + \sqrt{5}) = f'(-1 + \sqrt{5})(x + 1 - \sqrt{5})$$

$$\varepsilon_2: \quad y - f(-1 - \sqrt{5}) = f'(-1 - \sqrt{5})(x + 1 + \sqrt{5})$$

Θέμα 4^ο

Αν $f(x) = x^2 + \alpha x + \beta$ να βρείτε τις τιμές των α και β για τις οποίες η ευθεία $y = 2x - 1$ εφάπτεται της C_f στο $(-1, f(-1))$.

$$f'(x) = 2x + \alpha \quad \text{---} \quad \text{στη } (-1, f(-1)) \text{ γραμ } \eta$$

$$f'(x) = 2x + a$$

Hence equation $\Rightarrow y \text{ or } (-1, f(-1)) \text{ given}$

$$(E): y - f(-1) = f'(-1)(x+1) \Rightarrow y - (1-a+b) = (a-2)(x+1)$$
$$\Rightarrow y = (a-2)x + a-2 + 1-a+b \Rightarrow y = (a-2)x + b-1$$

From given new option $a-2=2$ and $b-1=-1$

$$\boxed{a=4}$$

$$\boxed{b=0}$$